

Ed. Hartkorn og 12 Tdr. boniteret Jord, maa man huske, at det tidligere har været saaledes, at naar det var boniteret Jord, der var Tale om, og en ny Takstation paa Ejendommen udstiftede, at den havde 20 Tdr. Land boniteret Jord eller derover, var det tilstrækkeligt. Her kræves der to Ting opfyldt. Meningen maa nemlig være et „baade og“, ellers skulde der staa „eller“. Meningen maa være, at der baade skal være 2 Tdr. Hartkorn og 15 Tdr. boniteret Jord, og for saa vidt er Grænsen stærket; men jeg sætter saa megen Pris paa, at der i § 3 er givet Anvisning paa, at der kan afviges fra denne skarpe Grænse i noget større Udstrækning, end vi have kendt tidligere, og navnlig sætter jeg Pris paa, at der ikke ved enhver Afvigelse kræves løst en Bevilling. Der er nok enkelte Tilfælde, hvor der kræves, at der skal løses Bevilling; men for have fattige Parcellister i Sjælland i Hedeegnen maattet løse Bevilling i saadanne Tilfælde, hvorved Omkostningen ved Udstyknngen er blevet forøget. Jeg tror, det er nødvendigt, naar der staa i § 4, at der skal sørges for Afgang til en offentlig Vej, at der saa søjes til, hvor bred denne Afgang skal være. Naar der blot staa „Afgang“, kunde det jo blot være en Sti, og det vilde maaste ogsaa blive benyttet i enkelte Tilfælde. Den nuværende Praksis er, at man har 6 Alen dertil, og jeg tror, at der skulde indstiftes en Bestemmelse om, at vi fik en 6 Alen bred Afgang til en offentlig Vej. — Men af større Betydning er § 6. Den ærede Landbokommission har vistnok haft den bedste Hensigt med at foreslaa en saadan Paragraf. Hensigten har været den, at man skulde se at saa Skellene fasthætte. Vi ere jo saa uheldig stillede her i Danmark, at vi til Fasthættelse af Skel egentlig ikke have noget som helst paalideligt Kort, vi have ganske vist Matrikelkort, men med den Haakrift, at de gælde ikke i Tilfælde af Ejendomsstrætte, og disse gamle Kort ere jo for en Del forbundne eller dog i alt væsentligt ubrugelige, og der er derfor mange Steder, hvor Lodsjerne ligge i Skelstridigheder, der tit ere meget ondartede, ja endog kunne fortættedes gennem flere Slægtled. At kunne saa et saadant Misforhold afhjulpet vil ganske vist have meget stor Betydning; men jeg tror dog ikke, at man kan komme saa let fra det, som man har gjort her i § 6. Der staa i § 6: „Grænser den Del af Ejendommen, der ønskes frastilt, op til anden Mand's Ejendom, kan dennes Ejer med 8 Dages Varjel ved de sædvanlige Stebningsmænd efter Begæring af den, der har rekvireret Udstykningsforretningen, indkalbes til at overvære Opmaalingen og

erklære sig om Parcellet mod hans Ejendom“. Der staa ikke, at han skal gøre det, men kun, at han kan gøre det, og efter den Erfaring, jeg har i det Kapitel, tror jeg rigtignok, at det er aldeles sikkert, at Rekvirenten ikke gør det i dette Tilfælde, naar han kan blive fri for det. Det er jo nemlig et meget stort Besvær at skulle kalde alle de tilgrænsende Lodsjeere til for at saa afgjort en mulig Skelstridighed med dem. Det er for det første en meget stor Bekostning, fordi det ikke gaar saa let at saa et saadant Skel affat, hvor der skal tages Maal rundt omkring fra. Det vil for Landinspektørerne blive en meget besværlig Forretning, mere besværlig end selve Udstyknngen. Denne Forretning er altsaa noget, som skal betales, og den, som er Rekvirent ifølge Loven, er selve Ejeren af Hovedparcellen, som ikke er interesseret i, at disse Skel blive rettede, blot fordi han selv parcellerer ud. Skulde nogen være interesseret deri, maatte det være Køberen af Parcellet; men han omtales slet ikke i Lovforslaget. Det er her overladt til Rekvirenten, om han vil tilkalde Lodsjerne, og da det er forbundet med store Udgifter for Rekvirenten, kan jeg ikke forstaa, hvorfor han skulde gøre det, og han vil sikkert heller ikke gøre det. Jeg ser ikke at der kunde være noget i Vejen for, at man sagde: skal; men saa maatte der vistnok ogsaa være en Bestemmelse om, hvem der skal betale det. Det vil nemlig ikke blive nogen ringe Udgift at saa Skellene affatte, enten de nu ere borte, eller der skal benyttes upaalidelige Kort, hvor der maaste skal tages Maal for lange Afstande, og hvor en Rettelse af Skellene fører en anden Rettelse med sig, som bliver absolut nødvendig, fordi det første Skel er rettet. At dette medfører en Del Udgifter og vil derfor ogsaa nødvendiggøre en Bestemmelse om, hvem der skal betale det. Det er en Vej, ad hvilken man til Dels kan saa raadet Bod paa den Uvisshed med Hensyn til Skellene, som vi desværre have her i vort Land. Men man maa dog ikke tro, at det løser Opgaven. Det er kun paa specielle Steder, hvor der sker en Udstyknng, at man faar Skellene rettede. — Der er i Loven en Udvidelse af Ministeriets Afgang til at fordele Skyldsatningen. Denne Udvidelse findes i § 15, og den gaar ud paa, at man mere end før kan saa Gammelkatten og Hartkornets Fordeling udført efter Matrikultakstation af selve Ministeriet. Her udvides det til Parceller paa indtil 4 Tdr. Land. Jeg tror, dette er en meget rigtig og sund Tanke, fordi vi i samme Grad, som vi efterhaanden blive tilbøjelige til at gaa bort fra Hartkornbestatningen i det hele, idet man